

Hoe geef je handen en voeten aan je geloof?

A. Jansen, 4 november 2021

Samenvattende oneliners

- *Missio Dei* is wezenlijk en verrijkend. God werkt, roept, stuurt, motiveert en zet ons in.
- *Integral mission* is een christelijke **leefwijze en grondhouding**. Geen methode of programma.
- Het integrale bedieningsmotief van hoofd, hart, mond en handen is een gouden draad door de hele Bijbel.
- Vraag jezelf steeds af: Waarom, wie, wat, hoe? In die volgorde!
- Relaties: het draait om de verbinding met de ander.
- Misschien de belangrijkste vraag aan iemand: *Hoe gaat het met je?*
- Heb de buurt lief en wees bewogen met haar.
- Bidt integraal: breng wekelijks zaken van de buurt in het gebed.
- De kerk moet terug in de samenleving *willen* – zij kan het verschil maken.
- Besef dat waar je (als kerk) komt om te dienen God allang bezig geweest is om het werk voor te bereiden.
- Een integrale benadering houdt in dat jij je identificeert met de lokale taal, cultuur, ethische vraagstukken, maatschappelijke problemen etc.
- Christus staat altijd centraal in wat wij doen en zeggen.
- Houdt gelijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid voor ogen.
- Waar wil je je op richten? Dienen, betrokken zijn, dienstbaar.
- Doe goed met hoofd, hart en handen, door aandacht, zorg en meeleven.
- Ontwikkel gezamenlijke activiteiten in een netwerk van kerken.
- Houdt je bezig met de vragen van de mensen.
- Deel verhalen van wat God doet in de levens van de mensen.
- Wat zouden buurtbewoners missen als wij niet meer hier in de wijk (kerk) zouden zijn?

Praktische tips

Gelukkig zijn er veel positieve dingen om mee rekening te houden. Zij zijn belangrijk, want zij bemoedigen, enthousiasmeren en helpen ons met de juiste gezindheid of benadering.

- Vier de mooie ervaringen en gebeuren bewust.
- Ontspan, lach en geniet.
- Relatieveer en laat los. Laat aan God over wat zijn verantwoordelijkheid is.
- Wees gastvrij.
- Heb hart, oog en oren voor elkaar.
- Maak tijd voor elkaar.
- Ken je grenzen en beperkingen. Je hoeft niet meer te doen dan je kunt. Ook niet als gemeente.
- Spreek positief en dankbaar.

Concreet

Wat kan dat concreet? Een aantal punten:

- Het begint met **medeleven** binnen de gemeente. Als persoonlijke nood en vreugde binnen de gemeente niet gedeeld worden, is 'omzien naar elkaar' een loze kreet en wordt het handen en voeten (en woorden) aan je geloof geven kil.
- Mensen worden niet uitgeschakeld, maar **ingeschakeld**. Jongerenwerk bijvoorbeeld vraagt niet alleen tijd en moeite, het kan ook veel opleveren als er niet alleen iets vóór de jongeren wordt gedaan, maar ook mét hen.
- **Doe wat bij je past**. Niet iedereen hoeft hetzelfde te doen of te kunnen.
- Zonder **gebed** voor de naaste en gebed om liefde voor de naaste kunnen we niet. Want het is 'God, die de wasdom geeft.' (1 Kor. 3:7)
- Van solidariteitsgemeenschap (je conformeert je aan de groepscode om erbij te horen) naar **levensstijlgemeenschap**. Wat mensen onderling bindt is de gemeenschappelijke waarden, betrokkenheid en idealen.
- Onze **levensstijl** moet aansluiten bij datgene wat we van Jezus hebben geleerd. Als we een volgeling van Hem willen zijn, heeft dat consequenties voor de manier waarop we ons in het dagelijks leven opstellen (Mat. 5-7).
- **Recht doen en trouw betrachten** in een samenleving dichtbij en veraf. Christenen zijn pelgrims op doorreis, met de kerk als gemeenschap. Waar mensen rekenschap tegenover elkaar afleggen omdat ze deelgenoot zijn van een nieuwe gemeenschap (Mat. 18). Vanuit die gemeenschap en zondagse erediensten zijn wij als christenen uitgezonden met de opdracht onze naaste lief te hebben, in de hoop voor een meer rechtvaardige samenleving te werken.
- **Delen** met de minder bedeelden in de samenleving. In de feestkalender van de Oud Testamentische samenleving mocht iedereen delen in Gods zegen, vooral zwakken en vreemdelingen. Christelijke feestdagen zijn om uit te delen.
- God heeft ons zo lief dat Hij verloren mensen redt door Christus. Bij die oneindige liefde van God voor ons kunnen we niet stil blijven zitten. Dan wil je niet anders dan **recht doen, trouw te betrachten** en nederig de weg te gaan van je God (Micha 6:8).

Drempels om mensen te bereiken

Hoe helpt de één de ander een probleem het hoofd te bieden? Als je het wezen daarvan begrijpt kun je gaan nadenken 'hoe' je dit praktisch gaat benaderen.

- **Eenzaamheid**: Eenzame mensen zijn niet per sé makkelijk te bereiken. Ze kunnen zich afsluiten van anderen, Hoe bereik je hen achter hun voordeuren?
- **Individualisme**: zie ook bij eenzaamheid en onder bij 'valkuilen'.
- **Consumentisme**: Verbruikersmentaliteit die vraagt: wat haal ik eruit? Wat 'koop' ik ervoor? Welke voordeel heeft het voor mij? Zelfs ten aanzien van geloof, de kerk en de kerkdienst.
- **Naar binnen gerichte prediking, pastoraat en diaconaat**: Door naar binnen gericht te zijn, worden anderen buitengesloten. Christus roept ons oog en hart voor de wereld te

hebben in onze denken, harten, emoties, woorden en optreden. Als gemeente zou je jezelf ook kunnen afvragen: hoe helpen wij de buurt met onze prediking, pastoraat en diaconaat? Wat zou de buurt missen als onze gemeente zou verdwijnen?

- **Overheid beheerde en -gestuurde zorg:** Op zich hoeft hier niet zozeer iets mis mee te zijn. Tenzij wij dit als een makkelijke manier zien om onze verantwoordelijkheden op af te schuiven. “De overheid doet het toch...” De vraag hoe deze houding de buurt helpt om God te leren kennen en met Hem te leven in genade mag ons hierbij aan het denken zetten.
- **Weerstand:** Haak niet meteen af bij weerstand. Weerstand maakt sterk en doet groeien. Afhaken en stoppen zouden ook zomaar ten dienste van de duivel kunnen werken. Zeilboten zeilen ook bij tegenwind. *Denk met elkaar na hoe met weerstanden, teleurstellingen en onrealistische verwachtingen om te gaan.*

Valkuilen

Wees je bewust van je mogelijke valkuilen wanneer je als kerk in de buurt wilt dienen.

- **Activisme en moeten:** Wij houden hier zelf niet zo van, dus moet het geen slaafse ‘moeten’ worden om de buurt te dienen, maar eerder vanuit een passie en bewogenheid vanuit God (Waarom doen wij het?). Christus liefde dringt ons. Activisme riekt naar hyperactief zijn, waardoor je, ook als gemeente, een vorm van geestelijke- of buurt-burn-out dreigt op te lopen. Daarom is ‘waarom?’ als vertrekpunt zo belangrijk. Ken je drijfveer en grenzen.
- **Programmatisch gericht zijn:** De buurt is geen project, het zijn mensen. Het gaat om relaties en dienen.
- **Passief:** Niets doen. Hier zijn vele mogelijke redenen voor. Onthoud dat God ons heeft geschapen en in zijn dienst geroepen heeft. Deze kent geen passiviteit en naar binnen gerichtheid.
- **Rationeel of emotioneel geloven:** Beiden zijn eenzijdig en geven op de buurt af. Het roept weerstanden op. God roept ons zo gebalanceerd mogelijk in het leven te staan, met hoofd, hart, woorden en daden.
- **Ongastvrij:** Waar de Heilige Geest werkt is gastvrijheid. Gastvrijheid staat hoog op Gods agenda. Het zegt: hartelijk welkom. Kliekgroepen en ons-kent-ons zijn ook onder Christenen bekende valkuilen. Jezus leert ons hier veel over. Ons bewust gastvrij opstellen dient hoog op de agenda van de kerk voor de buurt te staan. Vanaf binnenkomst bij de voordeur van de kerk, bij het koffiedrinken, tot waar wij actief in de wijk zijn en in de rij bij de kassa. Laat er altijd ruimte in onze harten, gedachten en optreden zijn dat mensen kunnen aanschuiven en meedoen. Daarmee bevestig je de verkondiging dat God hen met open armen wil ontvangen in zijn koninkrijk.
- **Individualisme:** is de rechten van het individu boven die van de gemeenschap stellen. De kerk bestaat niet voor zichzelf. Wij geloven niet voor onszelf. Wij zitten niet in de kerk of zijn niet in de buurt actief voor onszelf. Ja, God heeft oog en hart voor het individu. Het gaat uiteindelijk niet alleen om de enkeling, maar om in gemeenschap met God en zijn kinderen te leven. Mensen hebben mensen nodig om mens te zijn. “Mensen aan wie ik

me kan spiegelen, die mij kunnen opbouwen, bij wie ik kan uithuilen en met wie ik kan lachen.”

- **Institutionalisme, kerkisme:** De kerk is geen instituut. Het doel van geloven is niet de kerk als instituut. Ook niet haar regels. Het gaat uiteindelijk niet om de kerk en ook niet om onze gemeente, maar om God te verheerlijken, *Soli Deo Gloria*. De kerk kent haar waarde hierin. De kerk is het lichaam van Christus, een levend organisme, dienstbaar aan en verbonden met het Hoofd en de Bruidegom. Niet onbelangrijk en niet los verkrijgbaar. De prioriteit en volgorde zijn wezenlijk. Dit dient onze focus te zijn.
- **Bedenk:** *wat voor jouw/jullie situatie de grootste valkuilen zijn waarop je bedacht moet zijn. Spreek en bidt hier met elkaar over.* Hier geldt een regel: in de kwetsbaarheid de kracht.

Dit

Leef het leven integraal (holistisch).

Leef vanuit ‘waarom?’ – bron en doel.

Het is een leefwijze, een grondhouding, je motivatie.

Meer lezen?

- <https://www.ajansen.nu>
- <https://www.lausanne.org/nl/het-verbond-van-lausanne/verbond-van-lausanne>
- Andre Jansen, 'Omzien naar de buurt' in: Marnix Assink ed., *De praktijk van de ambten*. Handboek voor ambtsdragers (3e druk; Hilversum 2018), (uitgave: juli 2018).
- Jansen, A. (2017). *Heart, hands & voices: God's mission - integrating Word and deeds*. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn *Motief*.

